

Obec Raslavice

Smernica o postupe pri podávaní, preverovaní a evidovaní oznámení oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Súvisiaca legislatíva:

- **Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov“).**

Článok 1 Rozsah pôsobnosti

1. Smernica obce Raslavice upravuje postup pri podávaní, preverovaní a evidovaní oznámení oznamovateľov protispoločenskej činnosti v súlade so zákonom č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**zákon o ochrane oznamovateľov**“).
2. Obec Raslavice, ako orgán verejnej moci, vydáva túto smernicu podľa § 10 a nasl. zákona o ochrane oznamovateľov.
3. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov obce Raslavice. Všetci zamestnanci sú povinní riadiť sa pri podávaní, preverovaní a evidovaní podnetov oznamovateľov protispoločenskej činnosti touto smernicou, zákonom o ochrane oznamovateľov a súvisiacimi právnymi predpismi.
4. Smernica upravuje postup pri:
 - a) podávaní oznámení;
 - b) preverovaní oznámení a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení;
 - c) zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa;
 - d) evidovaní oznámení;
 - e) oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia;
 - f) spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení.

Článok 2 Základné pojmy

1. **Oznamovateľom** je fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia (prokurátor, správny orgán), Úradu na ochranu oznamovateľov alebo zamestnávateľovi.
2. Oznamovateľom môže byť:
 - a) zamestnanec obce;
 - b) blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k obci;
 - c) zamestnanec zamestnávateľa, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k obci;
 - d) blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k obci;
 - e) zamestnanec zamestnávateľa, ktorý je založený alebo zriadený obcou;
 - f) blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi, ktorý je založený alebo zriadený obcou.

3. **Pracovnoprávnym vzťahom** je pracovný pomer, obdobný pracovný vzťah (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov), štátnozamestnanecký pomer alebo služobný pomer.
4. **Konaním v dobrej viere** sa rozumie konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa dôvodne domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé; pri pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, dovtedy, kým sa nepreukáže opak.
5. **Blízkou osobou** sa rozumie manžel/ka, súrodenec, rodič, dieťa, vnúča, starý rodič, pravnúča, prarodič.
6. **Zamestnávateľom** v zmysle tejto smernice sa rozumejú aj organizácie zriadené Obcou Raslavice ako ich **zriaďovateľ**.
7. **Závislou osobou** vo vzťahu k obci sa rozumie napr. každý podnikateľský subjekt, ktorý je jej dodávateľom.
8. **Oznámením** je uvedenie skutočností, o ktorých sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú akejkoľvek protispoločenskej činnosti. Oznámenie sa stáva **kvalifikovaným oznámením**, pokiaľ môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a.
9. **Závažnou protispoločenskou činnosťou** sa rozumie:
 - a) trestný čin poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261 až § 263 Trestného zákona (ďalej len "TZ"), trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 TZ, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a TZ alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b TZ;
 - b) trestný čin, za ktorý TZ ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou 3 roky;
 - c) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
 - d) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 €.
10. **Zodpovednou osobou** je hlavný kontrolór obce

Článok 3 **Spôsob podávania podnetov**

1. Podnet možno podať písomne, ústne do záznamu, telefaxom alebo elektronickou poštou.
2. Písomný podnet sa podáva zodpovednej osobe alebo do podateľne zamestnávateľa, ktorá je povinná doručený podnet bezodkladne odovzdať zodpovednej osobe.
3. Podanie podnetu ústnou formou do záznamu možno uskutočniť prostredníctvom zodpovednej osoby.
4. Podanie podnetu elektronickou formou je možné uskutočniť na adresu zodpovednej Osoby. Podnety prijaté prostredníctvom elektronickej pošty, ktoré prijala osoba odlišná od zodpovednej osoby, je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe.

Článok 4 Preverovanie oznámení a oprávnenia zodpovednej osoby

1. Na preverovanie oznámení je príslušná zodpovedná osoba podľa čl. 2. bod 10. smernice.
2. Pri prešetrovaní oznámenia sa vychádza z jeho obsahu, bez ohľadu na jeho označenie.
3. Ak z obsahu oznámenia vyplýva, že oznámením je iba časť tohto podania, podľa tohto predpisu sa prešetrí len príslušná časť podania. Zvyšné časti podania sa vybavujú podľa režimu, pod ktorý spadajú (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach alebo sťažnosť podľa § 13 ods. 6 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov).
4. Pokiaľ z obsahu oznámenia vyplýva, že nejde o oznámenie podľa tejto smernice, ale na vybavenie podania je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba podanie bezodkladne postúpi tomuto orgánu. O tejto skutočnosti bezodkladne informuje oznamovateľa, s výnimkou anonymného podnetu.
5. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie najneskôr do 90 kalendárnych dní od jeho prijatia.
6. V odôvodnených prípadoch môže zodpovedná osoba lehotu uvedenú v predchádzajúcom odseku predĺžiť, a to najviac o ďalších 30 dní. O tejto skutočnosti, ako aj o dôvodoch predĺženia lehoty je povinná bezodkladne informovať oznamovateľa, s výnimkou anonymného oznámenia. Informáciu podľa predchádzajúcej vety zodpovedná osoba neanonymnému oznamovateľovi oznámi písomne poštou.
7. V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu vyzve oznamovateľa na jeho doplnenie alebo spresnenie s určením lehoty na uskutočnenie tohto úkonu.
8. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi (ďalej len „**označený zamestnanec**“) alebo starostovi obce, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi označeného zamestnanca alebo starostu s obsahom oznámenia a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci. Pri oboznámení zamestnanca alebo starostu s obsahom podnetu dodržiava zodpovedná osoba povinnosť uvedenú v článku 5 tejto smernice.
9. Zodpovedná osoba je oprávnená v potrebnom rozsahu písomne vyzvať oznamovateľa, ako aj obec, označeného zamestnanca, či starostu na spoluprácu pri preverovaní oznámenia spolu s určením primeranej lehoty na poskytnutie súčinnosti.
10. O výsledku preverenia oznámenia spíše zodpovedná osoba písomný záznam, v ktorom zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza oznamovateľ, a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.
11. Pred vyhotovením záznamu o výsledku preverenia oznámenia zodpovedná osoba umožní oznamovateľovi vyjadriť sa k zisteným záverom. Pokiaľ oznamovateľ uvedie nové skutočnosti alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba sa musí s týmito skutočnosťami a nesúhlasnými námietkami vysporiadať v písomnom zázname o výsledku preverenia oznámenia s uvedeným, či sú tieto skutočnosti a námietky opodstatnené.
12. Výsledok preverenia oznámenia vo forme písomného záznamu je zodpovedná osoba povinná zaslať oznamovateľovi najneskôr do 10 dní od jeho preverenia.

13. Z preverovania oznámenia je zodpovedná osoba vylúčená v nasledujúcich prípadoch:
- ak oznámenie smeruje priamo voči zodpovednej osobe alebo
 - ak vzhľadom na skutočnosti uvádzané v oznámení alebo okolnosti prípadu, možno mať pochybnosti o nezáujatosti zodpovednej osoby vzhľadom na pomer zodpovednej osoby k preverovanej veci, k oznamovateľovi alebo k iným dotknutým stranám, ktorých sa podnet tiež priamo alebo nepriamo dotýka.
14. Podanie oznámenia sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu.
15. Pokiaľ sa v prípade preverovania oznámenia preukáže, že došlo k spáchaniu trestného činu, zodpovedná osoba je túto skutočnosť povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní.

Článok 5

Zachovanie mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa

- Zodpovedná osoba a obec Raslavice sú povinní zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, a to od prijatia oznámenia, v priebehu jeho preverovania, evidovania a následne aj pri jeho likvidácii po uplynutí doby uchovávanía podľa čl. 6. bodu 3. tejto smernice.
- V prípade, že z informácií, ktoré sú súčasťou alebo prílohou oznámenia, možno vyvodiť totožnosť oznamovateľa, zodpovedná osoba s takýmito informáciami označeného zamestnanca, ani starostu obce neoboznámi, ale vyzve ich len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie oznámenia.
- Zodpovedná osoba je povinná postupovať pri prijímaní, preverovaní a evidovaní oznámení a spracúvaní osobných údajov v oznámeniach v súlade s organizačnými a technickými opatreniami zabezpečujúcimi ochranu údajov oznamovateľa.
- Výnimkou z tohto ustanovenia je článok 4. bod 15. tejto smernice.

Článok 6

Evidovanie oznámení

- Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu oznámení, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:
 - dátum doručenia oznámenia;
 - meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa (v prípade anonymného oznámenia sa uvedie iba poznámka, že ide o anonymné oznámenie);
 - predmet oznámenia;
 - výsledok preverenia oznámenia;
 - dátum skončenia preverenia oznámenia.
- Každé novoprijaté oznámenie je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii oznámení pod číslom oznámenia, ktoré pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia.
- Obec je povinná údaje uvedené v odseku 1 uchovávať v evidencii oznámení 3 roky odo dňa doručenia oznámenia.

Článok 7

Oboznamovanie oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia

- Zodpovedná osoba je povinná oboznámiť oznamovateľa o:
 - postúpení oznámenia inému príslušnému orgánu;
 - predĺžení lehoty na preverenie oznámenia;
 - potrebe doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení;

- d) potrebe súčinnosti oznamovateľa pri preverovaní oznámenia;
 - e) možnosti vyjadriť sa k výsledkom oznámenia a zisteným záverom;
 - f) výsledku preverenia oznámenia vo forme písomného záznamu.
2. Zodpovedná osoba je povinná oboznamovať oznamovateľa podľa predchádzajúceho bodu vždy písomne poštou alebo emailom a zabezpečiť preukázateľnosť splnenia tejto povinnosti minimálne po dobu 3 rokov odo dňa doručenia oznámenia.

Článok 8

Ochrana osobných údajov

1. Obec spracúva osobné údaje **v rozsahu**:
- titul, meno, priezvisko, adresa pobytu oznamovateľa;
 - titul, meno, priezvisko, pracovná pozícia osoby, voči ktorej oznámenie smeruje;
 - titul, meno, priezvisko, pracovná pozícia osoby, ktoré podajú zodpovednej osobe k oznámeniu vysvetlenie;
- na účel** riadneho prijatia, preverovania a evidovania oznámenia.
2. Uvedené osobné údaje budú spracúvané po dobu 3 rokov od prijatia oznámenia v súlade so zákonom o ochrane oznamovateľov.
3. Získané osobné údaje nepodliehajú profilovaniu ani automatizovanému rozhodovaniu. Obec nezamýšľa prenos osobných údajov do tretej krajiny ani medzinárodnej organizácie.
4. Poskytnutie osobných údajov je dobrovoľné, je však nevyhnutné na riadne prijatie, preverenie a evidovanie oznámenia.
5. Oznamovateľ má právo:
- žiadať o prístup k svojim osobným údajom a o opravu, vymazanie alebo obmedzenie spracúvania svojich osobných údajov;
 - namietat' spracúvanie svojich osobných údajov;
 - na prenosnosť osobných údajov;
 - podať návrh na začatie konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR.
6. Oznamovateľ žiada obec o výkon svojich práv v oblasti ochrany osobných údajov emailom na e-mailovú adresu zodpovednej osoby v oblasti ochrany osobných údajov alebo písomne na adresu obce.
7. Oznamovateľ dbá na to, aby poskytnuté osobné údaje boli pravdivé a aktuálne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. S touto smernicou sa po jej schválení oboznámi všetci zamestnanci Obce Raslavice, o čom je potrebné viesť záznam o oboznámení zamestnancov s možnosťou podania oznámenia v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorá je prílohou tejto smernice.
2. Označenie zodpovednej osoby a spôsoby podávania podnetov sú zverejnené a pre všetkých zamestnancov prístupné na nástenke obecného úradu Raslavice a na web stránke obce Raslavice www.raslavice.sk.
3. **Táto smernica č.01/2019 nadobúda účinnosť 01.10.2019.**Touto smernicou sa rušia Zásady podávania, preverovania a evidovania podnetov podávaných v zmysle zákona č. 307/2014 Z. z. schválených Obecným zastupiteľstvom v Raslaviciach uznesením č. 59/2015 zo dňa 26.6.2015. Táto smernica bola schválená a nadobúda účinnosť dňom 01.10. 2019.

